

at det ligger meget nær, hvad der er den oprindelige Anledning til dem. Hvad mit andet Forslag til § 1 angaar, da har jeg nemlig efter den nu foreliggende Affattelse ikke Bemyndigelse til at give Koncession til de Samme paa to eller flere af de forskjellige Baner, som omtales i Lovforslaget, og Grunden, hvorfor jeg har stillet Forslaget, er den, at det er en Galskab at forlange, at naar det er de samme Folk, skulle de dog etablere fire forskjellige Regnskaber og fire forskjellige Generalforsamlinger. Det er dette, som det efter min Mening er urimeligt at ville tvinge dem til, men dertil vilde jeg være nødsaget, naar jeg ikke havde Lov til under Et at give dem Koncession paa flere af disse Baner. Hvorfor har jeg ikke denne Bemyndigelse? Fordi det kan have en vis Betydning for Staten med Hensyn til Indløsningen; thi jeg kan ved at give Koncessionerne enkeltvis holde det aabent for Staten, om den vil indløse blot en enkelt af Koncessionerne. Dette er for mig en Grund til, at jeg ikke uden Bemyndigelse kan slaa flere af Koncessionerne sammen, efter som Loven er affattet saaledes, at der skal gives Koncession paa hver Bane for sig. Nu har det stillet sig for mig saaledes, at jeg paa Grund af denne Form kunde blive nødsaget til at tvinge Folk til den Slags Galskaber, at skulle som sagt holde fire forskellige Generalforsamlinger og fire forskellige Regnskaber, skjøndt det i og for sig er det samme Selskab. Det er dette, som jeg har anset det for min Pligt at undgaa, naar jeg kunde, og Hensigten med Forslaget er altsaa at indrette Sagen saa hensigtsmæssigt, som det overhovedet er muligt. Jeg kan ikke godt se, at den Mulighed, at Staten i sin Tid maaske kan blive nødsaget til at overtage en mindre god Bane tilligemed en anden, bør være et tilstrækkeligt Motiv til ikke at give Koncession paa flere af Banerne under Et, men, som sagt, jeg anser mig ikke for bemyndiget dertil, uden at jeg har Lovhjemmel derfor. Hvad Endringsforslaget til § 9 angaar, da har jeg aldeles ikke haft nogen saadan Hensigt, som det ærede Medlem vilde tillægge mig, men jeg har tænkt, at det vilde være en praktisk Foranstaltning, om det kunde tillades det sjællandske Jernbaneselskab at drive Banen imellem Roskilde og Hillerød. Der er jo ingen Tvivl om, at det vilde være et fornuftigt Arrangement for det Selskabs Vedkommende, som anlægger denne Bane; der er ingen Tvivl om, at de, der bygge denne Bane, ikke kunne drive den nær saa billig som det sjællandske Jernbaneselskab, men det sjællandske Jernbaneselskab har ikke Lov dertil, medmindre der gives det en Tilladelse, og denne Tilladelse kan Ministeren ikke give uden Lovhjemmel. Derfor søger Ministeren Lovhjemmel til at kunne, naar han for Næsten finder, at de Betingelser, som vedkommende Selskaber ere blevne enige om, ere af den Bestaafenhed, at Staten ikke i mindste Maade trædes for nær, give

dem Lov til at træffe det i og for sig forstandige Arrangement til at drive den paa en billigere og præcisere Maade, end det kan se, naar to Selskaber slaa overfor hinanden. Gaafe de samme Betragtninger ligge til Grund for Dampfergeanlægene; hvorved jeg naturligvis nærmest tænker paa det mellem Helsingør og Helsingborg. Det Kompagniskab, der ønsker at anlægge Banen mellem Hillerød og Roskilde — og den Lanke, der dikterer Kompagniskabet Banen mellem Hillerød og Roskilde, bærer ligefrem i sig Lanken om Dampfergeforbindelsen — synes at bestaa af Mand, der ere i Besiddelse af Midler til ogsaa at kunne anlægge Dampfergeforbindelsen over Sundet, og jeg ser ingen forstandig Grund til at tvinge dem til at danne et særligt Selskab og en særlig Bestyrelse for Dampfergeforbindelse mellem Helsingør og Helsingborg. Sæller ikke ser jeg nogen Grund til, at man skulde modsætte sig en Overenskomst med det sjællandske Jernbaneselskab om at drive dette Anlæg, der træder i Stedet for den meget ufuldkomne Overfartsmaade, man nu har, og som jo dog drives af det sjællandske Jernbaneselskab. Gaafe de samme Betragtninger forekomme mig at ligge for med Hensyn til Banen mellem Nykjøbing og Gjedser, en Stump Bane paa ikke 3 Mil. Det forekommer mig at være en naturlig Fordring fra det Selskabs Side, der bygger denne Bane, at det maa kunne træffe en Overenskomst med det Lolland-falsterke Selskab, der har Driften fra Nykjøbing til Drejehoved og fra Nykjøbing ind i Lolland; men da dette Selskab har Statens Garanti, kan det ikke gjøre det uden Tilladelse, men Ministeren kan ikke give det Tilladelse uden at have Bemyndigelse til at gjøre det, og Ministeren har jo den Pligt at paase, at Statskassens Interesse ikke trædes for nær. Dette er den simple og ligefremme Betragtning, der har ledet mig til at stille disse Forslag, og de Betragtninger, som det ærede Medlem har bragt frem, forekomme mig at være saa søgte, at det end ikke har kunnet falde mig ind, at noget Sædant kunde ligge i mine Forslag, hvad jeg da heller ikke tror. Jeg skal saaledes tillade mig at anbefale begge disse Forslag til det ærede Thing. — At jeg ikke kan anbefale Forslaget til § 8, følger af mine Udtalelser igaar. Jeg er ikke i Stand til at se, at de Interesser, som Statskassen her har, ere eller i alt Fald i en nærmere Fremtid ville blive saa betydelige, at der i dem skulde ligge en vægtig Grund til at negte denne i og for sig ubetydelige Begunstigelse. Naar det ærede Medlem, der førte Ordet for Forslagsstillerne, mente, at det var en given Ting, at det sjællandske Jernbaneselskabs Aktier ville forrente sig bedre og bedre, saa siger jeg: Ja, jeg vilde ønske det, men jeg holder mig overbevist om, at jo mere man bliver ved med paa Selskabet at hænge Baner, som det skal oparbejde, Baner, som i og for sig ere mindre rentable, desto større Sand-